

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

6009 Makroøkonomisk teori og politikk

30.05.2012

Tid:	9-13 (4 timer)
Målform:	Bokmål
Sidetall:	5 (inkludert denne forsiden)
Hjelpemiddel:	Kalkulator utdelt på eksamen
Merknader:	Alle oppgaver skal besvares
Vedlegg:	Ingen

Eksamensresultata blir offentliggjort på Studentweb.

Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Oppgave 1 (teller 50 %)

a) Definer og forklar følgende begreper:

- økonomisk vekst
- Phillipskurven
- reell valutakurs
- brukerpris på kapital

b) Diskuter hvorvidt hvert av følgende forhold er å regne som målsetting eller virkemiddel, eventuelt begge deler eller ingen av delene, i den makroøkonomiske stabiliseringspolitikken:

- pengepolitikk
- naturlig arbeidsledighet
- arbeidskraftreserve
- handlingsregelen for finanspolitikken i Norge
- marginal konsumtilbøyelighet

c) Hva menes med et lands driftsbalanse med utlandet? Har landenes gjeldssituasjon noen betydning i denne sammenheng? Hva tror du om driftsbalansen og gjeldssituasjonen i hvert av følgende land: Norge, USA, Kina? Hva vil du si om driftsbalansen og gjeldssituasjonen for verden under ett?

d) Hva er sparing? Begrunn at sparingen for verden som helhet er lik verdens netto realinvesteringer. Bruk en toperiodemodell for fordeling av konsumet over tid til å analysere følgende problemstilling: Hva skjer med ønsket sparing i periode 1 når rentenivået faller?

Oppgave 2 (teller 50 %)

I nasjonalregnskapet gjelder følgende relasjon:

$$(1) \quad R = C + I + G + A - B$$

der R er netto nasjonalprodukt, C er privat forbruk, I er netto private realinvesteringer, G er offentlige kjøp, A er eksport, og B er import.

a) Hva kalles denne relasjonen og hva begrunner den? Hva innebærer det at den i en multiplikatormodell har tolkning som en likevektsbetingelse?

Anta så følgende makroøkonomiske relasjoner:

$$(2) \quad C + I = 0,6(R - T) - 800r + b$$

$$(3) \quad A - B = -0,4R + 100v + g$$

der T er netto skatter, r er rentenivå i landet (i desimaltall), v er valutakurs (antall NOK/euro for eksempel), og b og g er (skift)parametre.

b) Forklar/begrunn hver av disse relasjonene.

c) Vis at relasjonene (1)-(3) gir

$$(*) \quad R = 1,25(G - 0,6T - 800r + 100v + b + g).$$

Hva forteller denne relasjonen om de virkemidler myndighetene har for å stabilisere den økonomiske aktiviteten i landet? Kan alle disse virkemidlene velges fritt og uavhengig av hverandre? Begrunn svaret.

d) Anta at r og v ligger fast. Bruk relasjon (*) i spørsmål c til å bestemme følgende:

i) Virkningen på nasjonalproduktet av en skattelette på 10 enheter.

ii) Virkningen på nasjonalproduktet av en balansert økning i offentlige budsjetter på 10 enheter?

iii) Kombinasjoner av finanspolitikk som nøytraliserer effekten av et negativt etterspørselssjokk tilsvarende $\Delta b + \Delta g = -10$.

Anta så at vi i tillegg har følgende relasjon:

$$(4) \quad v \approx \frac{Ev}{1+r-r^*}$$

der r^* er rentenivå i utlandet (i desimaltall) og Ev er forventet valutakurs om én periode.

e) Forklar denne relasjonen. Hva forteller den om forholdet mellom pengepolitikk og valg av kurssystem?

f) Anta et system med flytende valutakurs og anta at forventet framtidig kurs (Ev) ligger fast.

Bruk relasjon (4) og relasjon (*) i spørsmål c til å vise at

$$\Delta R \approx 1,25[\Delta G - 0,6\Delta T - 800\Delta r - 100v(\Delta r - \Delta r^*) + \Delta b + \Delta g].$$

Bruk dette og modellen for øvrig til å analysere virkninger av at sentralbanken i landet setter

ned renta med, la oss si, 1 prosentpoeng. Hva kan motivere en slik politikk i dagens situasjon?

Hva er motforestillingene?